

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Ірiogлу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ФІЛОСОФІЯ МЕДИЦИНИ – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПРОЕКТ XXI СТ.: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

<i>Утюж І.Г., Спиця Н.В.</i> ФІЛОСОФСЬКО-НАУКОВА КУЛЬТУРА ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОСТОРУ УНІВЕРСИТЕТУ: ЛЮДИНОВИМІРНІСТЬ СОЦІОБІОТЕХНОЛОГІЙ.....	13
<i>Моргунцова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.</i> ДОТРИМАННЯ НОРМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЯК ОСНОВА ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	17
<i>Моргунцова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИКО- ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	19
<i>Stegenga J.</i> THE DRUG WORKED FOR ME.....	20
<i>Vaigrie B.</i> TAKING THE MEASURE OF PUBLIC TRUST.....	21
<i>Пустовіт С.В.</i> СУЧАСНІ МОДЕЛІ ЗДОРОВ'Я В СОЦІОЛОГІЧНОМУ КОНТЕКСТІ.....	25
<i>Цимбал А.Ю., Білих В.М.</i> ОСТЕОПЕНІЯ ПЕРЕДЧАСНО НАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУСПІЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СЬОГОДЕННЯ.....	26
<i>Бойко А.І.</i> СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ВИКЛИКИ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА НОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ.....	28
<i>Сепетий Д.П.</i> ЛЮДВІК ФЛЕК: ВІД ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ ДО ФІЛОСОФІЇ НАУКИ	29
<i>Абашинік В.О.</i> ГЕОРГ КОРІТАРІ (1772–1810) ТА ФІЛОСОФІЯ МЕДИЦИНИ У ХАРКОВІ.....	30
<i>Петрова К.А.</i> БОРІТЬБА З ПИЯЦТВОМ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ: УСПІШНІ ПРАКТИКИ.....	31
<i>Герасімчук Т.С.</i> ПСИХОЛОГІЧНА ТРАВМА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ДИТИНИ.....	33
<i>Винокурова А.В.</i> ДІАГНОСТИКА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....	35
<i>Воронкова В.Г.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЛОСОФІЇ МЕДИЦИНИ ЯК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-НАУКОВОГО ПРОЕКТУ ХХІ СТ.....	37
<i>Ганошенко Ю.А.</i> ТРАВМА БЕЗ ПОДОЛАННЯ: РОМАН У НОВЕЛАХ ПАВЛА ПАШТЕТА БЕЛЯНСЬКОГО «БАБУСЯ ВМИРАТИ НЕ ЛЮБИЛА» ЯК ХУДОЖНЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ФІЛОСОФІЇ ТІЛЕСНОСТІ.....	39
<i>Грекова Т.А., Мельнікова О.В., Каджарян С.В., Тихоновська М.А.</i> ФІЛОСОФІЯ БАЛАНСУ МИСТЕЦТВА І НАУКИ В МЕДИЦИНІ.....	40
<i>Демченко О.В.</i> ОЗНАКИ ДЕОНТОЛОГІЇ, ПРИТАМАННІ МОРАЛЬНІЙ КОНФАБУЛЯЦІЇ.....	42
<i>Діденко Е.В.</i> ФІЛОСОФІЯ ПСИХОСОМАТИКИ: ВЗАЄМОДІЯ МІЖ ПСИХІКОЮ ТА ФІЗІОЛОГІЄЮ В КОНТЕКСТІ МЕДИЦИНИ.....	43

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

*Моргунцова Світлана Андріївна,
проректор з науково-педагогічної, навчальної роботи та якості освіти,
кандидат біологічних наук, доцент;
Школова Олена Петрівна,
керівник навчального відділу,
Дмитрієв Вадим Сергійович,
керівник Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти,
кандидат технічних наук;
Ганошенко Юрій Анатолійович,
керівник навчально-методичного відділу,
кандидат філологічних наук, доцент*
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

На сьогоднішні існуванню закладів вищої освіти (ЗВО) та галузі в цілому кинута виклик – виклик війною. Тому для здійснення повноцінного освітнього процесу навчання необхідно забезпечувати умови, які дозволяють отримати здобувачам якісну освіту, зберегти життя та здоров'я учасників освітнього процесу. В умовах воєнного стану актуалізуються питання забезпечення якості вищої освіти та визначено перелік прийняття системних рішень, що пов'язані з імплементацією європейських стандартів забезпечення якості у процесі реалізації освітньо-професійних і освітньо-наукових програм, відповідністю змісту підготовки фахівців затвердженим стандартам; урахуванням вимог ринку праці у підготовці високопрофесійних фахівців.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка розбудована у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті, відповідає вимогам міжнародних стандартів, гарантує високий рівень науково-педагогічних працівників, ефективні методики надання освітніх послуг у галузі охорони здоров'я та сучасні умови навчання для студентів.

Основні принципи функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗДМФУ наведено у «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті», яке затверджено рішенням Вченої ради Запорізького державного медико-фармацевтичного університету протокол № 1 від 21.04.2023 р. та введено у дію наказом ректора Запорізького державного медико-фармацевтичного університету № 96 від 21.04.2023 р.

Метою розбудови та функціонування системи забезпечення якості освіти в ЗДМФУ є: гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи та закладу освіти, постійне та послідовне підвищення якості освіти.

З метою дотримання якості освітнього процесу ректоратом здійснюється системний внутрішньоуніверситетський моніторинг усіх форм навчання: навчальних занять, заходів контролю знань, організації самостійної роботи студентів (СРС). Кожного семестру формується та затверджується ректором Наказ «Про завершення семестру та проведення контролю академічної успішності», в якому унормовано усі аспекти проведення заходів контролю академічної успішності здобувачів освіти.

Невід'ємною складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є постійний моніторинг освітнього процесу на кафедрах університету. Заходи моніторингу включають в себе:

- контроль стану проведення навчальних занять (лекції та практичні заняття), які проходять у синхронному режимі з повною візуалізацією на основі MS Teams;
- контроль наповнення електронних навчально-методичних ресурсів кафедр на платформі MS SharePoint та їх супровід (дотримання кафедрами єдиної структури оформлення сторінок ЕНМР, наповнення відповідних каталогів контентом тощо);
- супровід проведення кафедрами заходів контролю академічної успішності здобувачів освіти, опрацювання та аналіз результатів складання іспитів.

Системний моніторинг освітнього процесу здійснюється під керівництвом проректора з науково-педагогічної, навчальної роботи та якості освіти. До моніторингу навчального процесу задіяні працівники навчального, навчально-методичного відділів та Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти. Посилання на підключення до лекцій надаються модераторами у відповідну форму та розміщені на сайті ЦДОТЯО. Доступ до контролю практичних занять надається шляхом додавання акаунтів моніторингу до команд MS Teams та отримання відповідних посилань у

календарі. Під час проведення моніторингу заняття приділяється увага наступним критеріям: фіксація факту проведення заняття для академічної групи або академічного потоку, кількість підключених осіб, наявність на відео викладача під час заняття, дотримання викладачем дрескоду, дотримання хронометражу заняття, запис відео під час заняття. Результати моніторингу постійно доповідаються проректору з НПРНЯО доц. Моргунцовій С.А. та надаються деканам факультетів. Особлива увага приділяється заняттям зі здобувачами перших курсів, заняттям з навчальних дисциплін, які є компонентами ЄДКІ, а також навчальних занять на етапі післядипломної освіти.

Протягом навчального року проводився контроль наповнення електронних навчально-методичних ресурсів усіх кафедр університету. Результати перевірки (наповнення навчальним контентом, дотримання структури сайтів, відповідність оформлення навчальної та методичної документації кафедр чинним нормативним вимогам) доповідались проректору з НПРНЯО та надавались деканам факультетів для подальшого опрацювання. Наповнення кафедральних сторінок постійно контролюється ректоратом.

У Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті щорічно проводиться ряд анкетувань з метою оцінювання задоволеності навчанням здобувачами освіти.

Зокрема у період з 13 по 20 листопада 2023 р. проведено онлайн-анкетування здобувачів освіти перших, третіх та випускних курсів. Анкетування відбулось з використанням незалежних автономних електронних ресурсів, на засадах добровільності та анонімності. Метою анкетувань було оцінювання здобувачами вищої освіти процесу адаптації до входження в освітнє середовище ЗДМФУ та оцінювання якості підготовки до складання компонентів ЄДКІ (ліцензійних іспитів «КРОК»). Питання стосувались оцінки адаптації до входження в освітнє середовище університету, задоволеності освітнім процесом, роботи з електронними навчально-методичними ресурсами університету, академічної доброчесності, а також критеріїв її дотримання та аспектів якості освіти в ЗДМФУ, зокрема, в умовах дистанційного навчання. За бажанням, здобувачі освіти мали змогу надати пропозиції, які дозволять покращити якість освітньої програми, за якою вони навчаються.

За результатами анкетування понад 80% респондентів повністю або в цілому задоволені методами навчання і викладання за освітньо-професійною програмою (ОПП), за якою вони навчаються. Результати анкетування враховані при формуванні плану заходів щодо удосконалення організації освітнього процесу в ЗДМФУ, зокрема підготовки до складання компонентів ЄДКІ та включені до заходів з удосконалення організації освітнього процесу в ЗДМФУ

Такі здобутки демонструють ефективність розбудованої у ЗДМФУ системи якості освіти та внутрішньоуніверситетської системи моніторингу як однієї з її складових. Досвід розбудови та функціонування системи якості освіти ЗДМФУ заслуговує на подальше використання та поширення, адже реалізація цих завдань забезпечує повноцінне провадження освітнього процесу на засадах та принципах об'єктивності, прозорості і публічності та демонструє високі показники ефективності навчання навіть в умовах воєнного часу.

THE DRUG WORKED FOR ME

Jacob Stegenga

*PhD, Professor in the Department of History and Philosophy of Science
at the University of Cambridge*

Imagine: a physician prescribes a drug to a patient, and in the following weeks or months the patient's symptoms change; perhaps they improve. The patient might think "the drug worked for me", and the physician might infer that too. Are such inferences reliable? The evidence-based medicine movement says no: first-person anecdotes and clinical expertise are unreliable forms of evidence when evaluating the general effectiveness of drugs, says evidence-based medicine. Yet some physicians and philosophers support such appeals to first-person experience, and people very often make the worked-for-me inference. We develop a formal model and simulate causal inference based on clinical experience. We conclude that in very particular clinical scenarios such inference can be reliable, while in many other routine clinical scenarios such inferences are not reliable. Specifically, if diseases are at least moderately placebo-responsive or have at least a moderate natural course of improvement, then worked-for-me inferences are unreliable. Such inferences are particularly problematic, then, for psychiatry.